

Viatge d'estudis a LONDRES

Foto de grup davant de l'ambaixada d'Espanya a Londres

Un grup de vint-i-cinc persones –format per alcaldes i regidors de municipis de l'AMB, gerents d'entitats metropolitanes i representants d'altres institucions– van visitar la ciutat de Londres del 3 al 6 de març.

L'objectiu d'aquest viatge era l'estudi de tres grans temes:

- l'articulació entre els diferents instruments de govern del Gran Londres,
- el sistema de transport públic i
- les estratègies de futur de la ciutat.

El Gran Londres –o àrea metropolitana de Londres–, amb 7,3 milions d'habitants, s'estén sobre un territori d'uns 1.500 km² i integra trenta-dos *boroughs*. Aquesta denominació engloba realitats molt diferents: en alguns casos és l'equivalent a un districte de la ciutat central mentre que en d'altres correspon a municipis diferents.

El govern d'aquesta gran àrea –la Greater London Authority– el constitueixen l'alcalde i l'Assemblea de Londres.

L'alcalde té competències en les polítiques de desenvolupament econòmic, social i mediambiental. Treballa estretament –a més fixa el pressupost– amb les entitats que gestionen la policia metropolitana, el sistema de transport, els bombers i la central d'emergències, amb l'Agència de Desenvolupament de Londres i amb cadascun dels *boroughs* per afrontar els seus problemes específics des d'una òptica global.

El London Council –o Assemblea de Londres–, format per vint-i-cinc polítics que representen els diferents *boroughs*, té bàsicament una funció de lobby. Impulsa aquelles polítiques que considera adients i controla les activitats de l'alcalde, amb el qual es reuneix mensualment. Té també la facultat d'aprovar la proposta de pressupost abans que aquest no es doni per tancat i també porta a terme activitats relacionades amb els serveis de voluntariat i de transport per a discapacitats.

Quant al sistema de transport públic, la delegació va ser informada àmpliament sobre els resultats de la implantació de la taxa per reduir el trànsit en el centre neuràlgic de la ciutat, de l'ampliació de

la zona de pagament i de l'increment d'aquesta taxa, que actualment equival a 12 € diaris. Aquesta mesura ha aconseguit reduir la congestió en un 30%, disminuir en un 40% els accidents i ha fet possible incrementar en un 40% la xarxa d'autobusos i en un 70% la utilització de les bicicletes. De cara al futur, les estratègies en transport es fonamenten en renovar les infraestructures existents, assegurar l'eficiència i la seguretat del sistema, reduir la necessitat de desplaçaments, continuar disminuint la congestió i també, òbviament, incrementar la capacitat global del sistema.

La darrera de les sessions de treball va estar dedicada a conèixer les estratègies de Londres per al futur. Es considera que en deu anys la població s'incrementarà en 800.000 persones, fet que exigirà augmentar en 640.000 els actuals llocs de treball, com també construir nous habitatges a un ritme de 30.000 habitatges anuals durant el mateix període (dels quals un 50% han de ser a preus assequibles). La visió dels actuals governants és que l'adaptació als canvis que es

preveuen es recolzi en una economia forta i diversificada, que tingui en compte la inclusió social, la preservació del medi ambient i la millor utilització dels recursos naturals.

Els punts clau del pla de futur per a Londres es poden resumir en:

1. Aconseguir un creixement sostenible que doni lloc a una ciutat millor per viure-hi, amb una economia forta i diversa.
2. Relacionar el creixement amb la capacitat del sistema de transport públic, i millorar a més l'accessibilitat d'aquest servei.
3. Assegurar una ciutat compacta, millor dissenyada i més atractiva.
4. Promoure una ciutat sostenible en termes mediambientals, gràcies a la utilització d'energies renovables i a la millora del tractament dels residus.
5. Assegurar la inclusió econòmica i social, amb mesures per lluitar contra la discriminació.

Reunió de VICEPRESIDENTS DEL PEMB

La Comissió de Vicepresidents del Pla aprova el Pla de treball per al 2007

La Comissió de Vicepresidents del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona es va reunir el passat 20 de febrer, al World Trade Centre de Barcelona, amb els objectius següents: presentar la memòria d'activitats realitzades pel PEMB durant el 2006, acordar el Pla de treball per al 2007, aprovar el tancament financer de l'exercici anterior i el pressupost del 2007.

Aquesta reunió anual de vicepresidents és l'ocasió en què les institucions que donen suport al Pla, i constitueixen el seu òrgan de govern, analitzen i valoren quins són els temes més interessants per aconseguir una millor posició de l'AMB en l'escenari global.

En la reunió es va debatre extensament sobre els temes d'educació –com a factor clau per a un capital humà adient a les exigències que marquen les tendències mundials– i el seu impacte en el nostre entorn metropolità; també es va tractar sobre la incidència del canvi climàtic i sobre altres consideracions energètiques en el futur i el seu impacte en les ciutats.

La comissió va aprovar els estats financers i el pressupost per a l'any 2007 i va donar llum verda al Pla de treball 2007, que respon a tres idees bàsiques:

- **Passar de les reflexions** prospectives a les accions estratègiques i, d'aquestes, **als projectes concrets**.
- **No obrir temes nous** excepte quan es consideri estrictament necessari.
- **Introduir una modificació en la visió del Pla**, incorporant el concepte de la sostenibilitat com un dels eixos principals i horitzontals en l'estratègia del model de la metròpolis. Es proposa també introduir el concepte de creixement responsable.

D'acord amb aquestes premisses, el Pla de treball 2007 preveu, per una banda, l'adaptació de la visió del Pla i, per una altra, un conjunt de propostes de treball que s'agrupen en tres categories amb la voluntat que siguin correlatives: **prospectiva, estratègia i projectes concrets**.

Visita a les instal·lacions de la CIUTAT DE LA JUSTÍCIA

El passat 1 de març, una delegació del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona va visitar les futures instal·lacions de la Ciutat de la Justícia.

Van ser rebuts per Salvador Illa, director general d'Infraestructures i Obres del Departament de Justícia de la Generalitat, i Josep Villarreal, director del programa «Ciutat de la Justícia» i responsable del trasllat de les antigues dependències i serveis a les noves instal·lacions.

Aquest gran projecte –estratègic i integrador– respon a una nova filosofia i organització de la justícia basada en els principis següents:

- flexibilitat (els espais interiors permeten redefinir la distribució inicial i adaptar-se contínuament als canvis),
- afavorir una visió integral de la justícia per part del ciutadà (la posició dels edificis ajuda a obtenir aquesta visió) i
- reforçar el sentiment d'acollida del ciutadà.

La superfície final construïda de la Ciutat de la Justícia serà de 213.054 m². S'ubicarà entre Barcelona i l'Hospitalet i acollirà els òrgans judicials d'ambdues ciutats (130 inicialment) i 3.000 treballadors.

S'hi construiran vuit edificis, units per un atri comú, que es destinaran a:

- Sis edificis destinats a usos judicials:
 - Dependències judicials exclusives de l'Hospitalet
 - Jutjats civils
 - Jutjats penals
 - Jutjats d'instrucció
 - Fiscalia
 - Institut de Medicina Legal de Catalunya
- Dos edificis destinats a serveis comuns: despatxos d'advocats i procuradors, restaurants, etcètera.

Inicialment s'havia previst construir sobre una superfície de 270.000 m², però a causa de l'alta densitat de població d'aquesta zona es va considerar oportú reduir la superfície construïda i mantenir en ús algunes de les antigues dependències, com el Palau de Justícia, l'edifici de Lluís Companys i els que estan situats a la Via Laietana.

La Ciutat de la Justícia disposarà de les dotacions següents :

- 100 sales de vistes
- 100 sales multiús
- 166 jutjats
- l'Institut de Medicina Legal de Catalunya
- l'arxiu
- l'auditori
- un aparcament (a nivell de carrer)

Atès l'important nombre de visitants que s'espera –entre 10.000 i 12.000 persones al dia–, la mobilitat s'ha tingut molt en compte. La ubicació de la Ciutat de la Justícia permet que els visitants hi arribin en diferents tipus de transport públic: metro, Renfe, FGC i línies d'autobusos regulars.

Està previst que l'obra finalitzi el segon semestre del 2008 i que el trasllat s'acabi durant el 2009.

Edificis en construcció

Vista de l'interior d'un dels edificis de la Ciutat de la Justícia

PRESENTACIÓ DE L'INFORME

L'ús social del temps a la regió metropolitana de Barcelona

El passat 26 de març es va presentar, al Saló de Cròniques de l'Ajuntament, l'informe *L'ús social del temps a la regió metropolitana de Barcelona*, fruit de la col·laboració entre el Pla Estratègic Metropolità de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona i la Diputació de Barcelona. Aquest informe de perspectiva –que properament editarà el PEMB– ha estat elaborat per l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona, sota la direcció de Carme Miralles.

En l'acte van intervenir Imma Moraleda, regidora dels Nous Usos del Temps a l'Ajuntament de Barcelona i presidenta delegada de l'Àrea d'Igualtat i Ciutadania de la Diputació de Barcelona, Francesc Santacana, coordinador general del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona, i Carme Miralles, directora de l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona i directora d'aquest informe.

Les interrelacions entre els municipis són cada cop més grans i la nova dimensió territorial d'aquesta ciutat metropolitana condiona en gran mesura l'ús del temps que fan els ciutadans i ciutadanes

de l'AMB i de la RMB. La seva organització funcional es distribueix ara en un espai geogràfic més gran. El temps esdevé, d'aquesta manera, un factor d'anàlisi del que representa ser una metròpolis.

La relació entre les coordenades **temps** i **espai** (territori metropolità) s'havia estudiat molt poc fins al moment i per aquest motiu es va decidir elaborar aquest estudi. La incorporació d'aquesta variable en l'anàlisi d'un territori metropolità com el de Barcelona ens aporta noves idees i coneixements sobre la dimensió i la quantificació dels diferents usos del temps per part dels ciutadans de la població metropolitana. El temps i la seva disponibilitat són també un factor que cal incorporar a les condicions de vida i a la seva qualitat.

En la definició del temps que es fa a l'informe se'n diferencien tres tipus: temps dedicat al treball mercantil, al treball familiar o domèstic i al lleure.

Al mateix temps, s'hi analitza l'ús del temps que els fan ciutadans des de múltiples perspectives: gènere, edat, situació laboral, lloc de residència,

26 de març, Saló de Cròniques de l'Ajuntament de Barcelona

nombre d'habitants de la població, hores dedicades al treball mercantil, a les tasques domèstiques, al lleure, temps diari destinat als desplaçaments, etcètera.

Per a l'elaboració de l'informe s'han usat les dades obtingudes en dues enquestes:

a) L'enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (1985-2000), elaborada cada cinc anys per l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona per encàrrec de la Diputació de Barcelona i la Mancomunitat de Municipis de l'AMB.

b) L'enquesta de mobilitat en dia feiner 2005, elaborada anualment per l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona per encàrrec de l'Ajuntament de Barcelona i l'Autoritat del Transport Metropolità.

També s'hi ha inclòs una recopilació de les experiències d'altres àrees metropolitanes de països europeus (Itàlia, França, Alemanya, Bèlgica, Holanda, Regne Unit, Finlàndia i Dinamarca) i de les seves polítiques urbanes sobre l'ús del temps. L'objectiu compartit d'aquestes polítiques és reconciliar el temps de les ciutats amb el dels seus ciutadans.

XV CONGRÉS DEL CIDEU

El turisme urbà, un enfocament estratègic per al desenvolupament

Els dies 21, 22 i 23 de març va tenir lloc a la ciutat mexicana de Durango el Congrés anual del CIDEU - Centro Iberoamericano de Desarrollo Estratégico Urbano, associació de ciutats amb planificació estratègica que va ser fundada pel Pla Estratègic de Barcelona l'any 1993.

El tema central de la reunió va ser el turisme com a factor de transformació d'una ciutat i va comptar amb la participació del director de Turisme Barcelona, Pere Duran. Experts locals de les ciutats membres del CIDEU, a més de Barcelona, hi van exposar les seves experiències en la promo-

ció del turisme urbà i l'estudi del seu impacte en el desenvolupament de les ciutats.

El Pla Estratègic Metropolità de Barcelona, membre nat del Consell Rector del CIDEU, va assistir a la reunió anual, en la qual es van aprovar els comptes anuals, el pressupost per a l'any 2007 i també el Pla de treball 2007. En aquesta ocasió, es va aprovar el nomenament del nou president, l'alcalde de Durango, que substitueix l'alcalde de Buenos Aires. També es va acordar fer la propera reunió, la de l'any 2008, a la ciutat de Gijón.

Durango (Mèxic)

EL SECTOR DE L'AIGUA: UNA APOSTA DE FUTUR A L'AMB

El passat 12 d'abril es va presentar davant els mitjans de comunicació l'informe titulat *Oportunitats relacionades amb el cicle integral de l'aigua per a empreses de l'Àrea Metropolitana de Barcelona*. Aquest estudi, publicat pel Pla Estratègic Metropolità de Barcelona i patrocinat per la Fundació Agbar, ha estat elaborat pel catedràtic de Microbiologia de la Universitat de Barcelona. Joan Jofre.

En la presentació hi varen participar –a més de l'autor– el coordinador general del PEMB, Francesc Santacana i Luís Ángel Gutiérrez, director general de la Fundació Agbar en el període d'elaboració de l'informe i actualment director general de Cetaqua.

La consideració de l'aigua com a bé escàs obliga a buscar solucions que permetin aconseguir aigua per a tothom. Aquesta situació general també es dona al nostre territori: a la riba nord de la Mediterrània hi ha una important necessitat d'aigua. Tanmateix, el fet de pertànyer al primer món ens dona la possibilitat de dedicar recursos econòmics a resoldre les mancances i a trobar fórmules per millorar la gestió dels recursos existents.

Joan Jofre presenta l'informe davant els mitjans de comunicació

Partint d'aquest marc, la Plataforma Barcelona Coneixement i Creixement, integrada per les universitats de l'AMB, la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona, la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana, la Cambra de Comerç, la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona i el PEMB, va considerar que el cicle de l'aigua podia ser un dels sectors econòmics emergents al territori metropolità i va decidir endegar aquest estudi amb els següents objectius:

1. Descriure la situació d'aquest sector empresarial a l'AMB
2. Fer una anàlisi del nivell de l'R+D sobre l'aigua en les institucions, centres d'ensenyament superior i centres de recerca
3. Identificar les potencialitats del sector i les mesures més adients per contribuir al seu desenvolupament.

Com a resultat d'aquesta anàlisi es va arribar a les següents conclusions:

1. **Cal preservar els recursos** de què disposem i **millorar-ne la gestió**, així com generar-ne de nous. Cal reduir el consum i la contaminació i millorar la qualitat de l'aigua.
2. Aquest és un **sector transversal i complex**, amb moltes expectatives de creixement i que ja té una forta activitat a l'AMB i Catalunya. Existeix una gran empresa motora (Grup Agbar) i prop de cinc-cents empreses –mitjanes i petites– que en algun cas hi estan relacionades i que basen la seva activitat en el coneixement i l'expertesa. Representen el 20% del sector i ocupen entre el 0,7 i l'1% de la població activa.

3. En l'àmbit científic, hi ha un **important nivell d'expertesa**, segons els criteris d'avaluació reconeguts (publicació en revistes científiques, captació de recursos competitiu, participació en comitès internacionals). Existeixen vint-i-vuit grups de recerca amb un total d'uns cinc-cents investigadors.

De l'informe es desprèn que ens resultaria molt difícil competir en preus amb les empreses que actualment fabriquen materials per a aquest sector. En canvi, considera que tenim molt bones oportunitats per convertir-nos en líders en temes de gestió de l'aigua.

Usant el mateix símil que fa servir el Dr. Jofre en l'informe, l'AMB ha de focalitzar els seus esforços en el desenvolupament del *software* (processos tècnics, sistemes d'adquisició i anàlisi de dades, models de simulació, sistemes de predicció, sistemes de gestió de l'aigua, sistemes de recolzament de decisions, sistemes de vigilància, supervisió i control, etcètera) i no en el desenvolupament del *hardware* (utillatge, instruments, maquinària, reactius, etcètera).

A Barcelona i a tota l'AMB existeix ja una alta concentració de *know-how* en el camp de la gestió eficient de l'aigua. També estem molt ben considerats quant a capacitat de recerca tant a nivell nacional com internacional.

Per aprofitar aquesta bona situació de partida, l'informe recomana la creació d'un clúster del sector de l'aigua ja que permetria aconseguir els objectius següents:

- promoure la imatge de l'AMB com a territori de referència en temes de gestió de l'aigua,
- facilitar la implantació de noves activitats en el sector,
- col·laborar a exportar el potencial detectat,
- coordinar les activitats de tots els grups implicats,
- potenciar l'atracció de talent,
- coordinar accions per incidir en les polítiques de l'aigua, a nivell nacional i europeu, i
- establir lligams amb altres clústers que es puguin constituir a altres regions d'Europa.

Francesc Santacana i Luis Ángel Gutiérrez

DARRERES PUBLICACIONS DEL PEMB

Col·lecció Prospectiva núm. 5

Oportunitats relacionades amb el cicle integral de l'aigua per a les empreses de l'àrea metropolitana de Barcelona

“Barcelona, la seva àrea metropolitana i tot Catalunya constitueixen un territori on l'economia del coneixement representa un objectiu prioritari que ja és realitat en diverses matèries, una de les quals és la lligada amb el sector de l'aigua.

La iniciativa del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona, en aquest sentit, de crear la Plataforma Barcelona Coneixement i Creixement, en la qual participen empreses, universitats i Administració, i en la qual es considera l'aigua com un dels sectors fonamentals, ha estat un encert.

La identificació d'oportunitats empresarials i d'altres tipus relacionades amb el cicle integral de l'aigua, objecte d'aquest estudi, ens permet descobrir les necessitats de coneixement i tecnologia, conèixer la recerca feta en les institucions públiques i en altres centres i analitzar el sector empresarial existent ubicat aquí. Significa, en definitiva, un pas previ important que ens donarà el potencial disponible i les oportunitats reals de creixement.

L'estudi destaca el fort creixement d'aquest sector a nivell estatal i mundial, la seva importància estratègica fonamental i el gran paper de l'àrea de Barcelona en diferents aspectes *soft* (processos, sistemes, models, dissenys, gestió integral, grups de recerca, etc.), i acaba aconsellant la creació d'un clúster de l'aigua a l'AMB”.

Pròleg de l'estudi a càrrec d'Àngel Simon i Grimaldos, director general del Grup Agbar i president del Centre Tecnològic Cetaqua.

Podeu accedir a la versió digital d'aquest informe a través de la pàgina web del PEMB (www.bcn2000.es).

L'Associació del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona és una associació privada sense ànim de lucre.

El Consell General de l'Associació el constitueixen prop de tres-cents membres, entre els quals hi ha entitats privades, institucions públiques i administracions.

Jordi Hereu

Alcalde de Barcelona i president del Consell General

Dídac Pestaña

Vicepresident primer de la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i president de la Comissió Delegada

Francesc Santacana

Coordinador general

Rosa M. Cullell

Presidenta de la Comissió de Prospectiva

Josep Miquel Abad

President de la Comissió d'Estratègia

D'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, us informem que les vostres dades han estat incorporades en un fitxer automatitzat que ha estat prèviament comunicat a l'Agència de Protecció de Dades i que té com a titular el Pla Estratègic Metropolità de Barcelona.

L'ús de les vostres dades personals tindrà caràcter confidencial i es faran servir exclusivament per a activitats relacionades amb la promoció de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Puntualment es podran cedir aquestes dades a entitats col·laboradores per al mateix ús.

En el supòsit de voler exercir els vostres drets d'oposició, rectificació i cancel·lació, poseu-vos en contacte amb nosaltres a la seu social del carrer Ausiàs Marc 7, 1r.

Amb el suport de: **IBERIA**

Institucions membres de la Comissió Delegada del Consell General:

Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona
Ajuntament de Badalona
Ajuntament de Cornellà de Llobregat
Ajuntament del Prat de Llobregat
Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat
Ajuntament de Montcada i Reixac
Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet
Ajuntament de Pallesgà
Ajuntament del Papiol
Aena
Autoritat Portuària de Barcelona
Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona
Cercle d'Economia
Comissió Obrera Nacional de Catalunya
Consell Comarcal del Baix Llobregat
Consell Comarcal del Barcelonès
Consorti de la Zona Franca de Barcelona
Diputació de Barcelona
Entitat Metropolitana del Transport
Entitat Metropolitana del Medi Ambient
Fira de Barcelona
Foment del Treball Nacional
Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona
Unió General de Treballadors
Universitat de Barcelona

Institució promotora:

Ajuntament **de Barcelona**

Edita:
Associació Pla Estratègic Metropolità de Barcelona

Dipòsit legal:
B-14-923.2002

 Pla Estratègic Metropolità de Barcelona

Ausiàs Marc, 7, 1r. 08010 Barcelona
Tel. 93 318 70 51 - Fax 93 317 48 35
e-mail: plaestrategic@bcn2000.es
web: www.bcn2000.es